

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING
DE VLAAMSE MINISTER VAN BEGROTING, FINANCIËN EN ENERGIE

BISNOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- **Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft technische wijzigingen van de certificatoetoeckenning en de invoering van biomassacertificatie, van duurzaamheidscriteria voor vaste en gasvormige biomassa en van ILUC-voorwaarden**
- **Definitieve goedkeuring na adviesvraag aan de afdeling Wetgeving van de Raad van State**

1. INLEIDING

De Vlaamse Regering hechtte op 17 juni 2016 en op 24 februari 2017 haar goedkeuring aan het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft technische wijzigingen van de certificatoetoeckenning en de invoering van biomassacertificatie, van duurzaamheidscriteria voor vaste en gasvormige biomassa en van ILUC-voorwaarden, en gelastte de Vlaamse minister, bevoegd voor het energiebeleid, om over het ontwerpbesluit het advies in te winnen van de afdeling Wetgeving van de Raad van State, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, zoals bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

2. ADVIES VAN DE AFDELING WETGEVING VAN DE RAAD VAN STATE

De afdeling Wetgeving van de Raad van State verstrekte betreffende het ontwerp van besluit op 7 april 2017 haar advies nr. 61.117/3. Het advies gaat als bijlage 2.

Naar aanleiding van het advies van de Raad werden een aantal wetgevingstechnische aanpassingen doorgevoerd, zowel aan de aanhef alsook aan enkele artikelen van het ontwerpbesluit zelf. Ten gevolge van het advies diende een nieuw artikel 2 te worden ingevoegd waardoor ook de artikelnummering van het gehele ontwerpbesluit wijzigde. De artikelen 1, 3, 7, 11, 12, 13, 23, 24, 25 en 27 werden allen gewijzigd ten gevolge van het advies van de Raad.

Voorts wijst de Raad er ook op dat met het te nemen besluit een aspect van de richtlijn 2015/1513¹ wordt omgezet. De Raad erkent dat de meeste van de bepalingen van de richtlijn betrekking hebben

¹ Richtlijn (EU) 2015/1513 van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015 ‘tot wijziging van Richtlijn 98/70/EG betreffende de kwaliteit van benzine en dieselbrandstof en tot wijziging van Richtlijn 2009/28/EG ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen’.

op bevoegdheden van de Commissie, of op de wijze waarop de lidstaten moeten rapporteren. Die bepalingen hoeven bijgevolg niet te worden omgezet in het nationale recht, maar moeten uiteraard wel worden nageleefd in het kader van die rapportering. De Raad wijst er op dat de stellers van het ontwerp zich ervan moeten vergewissen dat er met het oog op die rapportering toch geen noodzaak bestaat tot het opleggen van bepaalde verplichtingen, bijvoorbeeld op het gebied van informatieverzameling, aan actoren buiten de Vlaamse overheid, in welk geval wel in bijkomende omzettingsmaatregelen moet worden voorzien.

De stellers van het ontwerp hebben zich hiervan vergewist en menen dat er met het oog op die rapportering niet in bijkomende omzettingsmaatregelen moet worden voorzien in het ontwerpbesluit.

De gekozen standaard voor vaste of gasvormige biomassa (zie artikel 7 van het ontwerp – wijziging van artikel 6.1.16 van het Energiebesluit) kan volgens de Raad potentieel beperkingen inhouden op het vrij verkeer van goederen (artikel 34 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie). In deze kan er nogmaals op gewezen worden dat de standaarden gelden onafhankelijk van het land van herkomst. Zoals de Raad terecht opmerkt, kan de maatregel voorts ook worden verantwoord onder de *rule of reason*, gelet op de doelstelling van algemeen belang die ermee wordt nagestreefd, en waarvoor de maatregel geschikt is. Het aansluiten bij de criteria van andere lidstaten en bij de Europese aanbevelingen beperkt eveneens het risico op onevenredige handelsverstoringen.

Ten slotte meent de Raad dat het toekennen van een verordenende bevoegdheid door de Vlaamse Regering aan één van haar leden, enkel toelaatbaar kan worden geacht in zoverre die delegatie slechts regels van bijkomstige aard of van beperkt belang betreft. In de ontworpen artikelen 6.2/1.2, tweede lid (artikel 12, tweede lid, van het ontwerp) en 6.2/1.4, tweede lid (artikel 13, 7°, van het ontwerp), en in artikel 27, tweede zin, van het ontwerp komen volgens de Raad delegaties voor aan de Vlaamse minister bevoegd voor het energiebeleid die meer inhouden dan de bevoegdheid om regels van bijkomstige aard of van beperkt belang vast te stellen.

Voormelde delegaties zijn allen op zulke wijze aangepast en verduidelijkt dat ze daadwerkelijk beperkt worden tot het vaststellen van regels van bijkomstige aard of van beperkt belang.

Wat betreft artikel 27, eerste zin, van het ontwerp, meent de Raad dat ook een delegatie aan de minister om de datum van inwerkingtreding van een aantal artikelen (1, 7, 17 en 23) van het te nemen besluit te bepalen, slechts aan een minister kunnen worden gedelegeerd indien het gaat om onderdelen die betrekking hebben op bijkomstige of detailmatige aangelegenheden, hetgeen volgens de Raad in casu niet het geval lijkt te zijn. Immers, dergelijke delegatiebepaling maakt het de minister mogelijk om de toepassing van de door de regering uitgevaardigde regeling voor onbepaalde tijd uit te stellen en zelfs uit te sluiten.

In deze dient te worden benadrukt dat de voormelde artikelen 1, 7, 17 en 23 allen betrekking hebben op de duurzaamheidscriteria (zoals bepaald bij artikel 7 van het ontwerpbesluit), die slechts in werking kunnen treden nadat de minister heeft bepaald hoe de broeikasgasemissiereductie berekend wordt en hoe bepaalde voorwaarden opgenomen als duurzaamheidscriteria moeten toegepast worden. Het gaat hierbij om technische berekeningsmethodes en begrippen, waarbij de verdere vastlegging in het voorliggend besluit zou verhinderen dat de verdere uitwerking van het kader opgenomen in het besluit kan gebeuren in overleg met de stakeholders en tijdig kan aangepast worden aan de evoluties op technisch vlak en op vlak van de duurzaamheidscriteria in omliggende landen. Het betreft elementen die zodanig technisch, bijkomstig of snel evoluerend zijn, dat de Vlaamse Regering geoordeeld heeft om deze bij ministerieel besluit uit te laten werken. Aangezien een ministerieel besluit met het oog op de verdere uitwerking van deze bepalingen toch noodzakelijk

is, kan de minister dan evenzeer de inwerkingtreding van de gehele duurzaamheidsstandaarden bepalen, zonder een extra risico op uitstel of uitsluiten van deze regelgeving.

Overige wijzigingen:

Artikel 15, 16, en 19:

Het Energiebesluit voorziet dat een premie voor zonneboilers of warmtepompen enkel nog toegekend wordt voor werken uitgevoerd door een installateur met een certificaat van bekwaamheid. Om het certificaat van bekwaamheid voor de technologie warmtepompen of zonneboilers te behalen, moet een 40 uur durende opleiding gevolgd worden, moet men slagen in een examen en moet er drie jaar relevante beroepservaring aangetoond worden (conform artikel 8.5.1 van het Energiebesluit). Om tegemoet te komen aan de vraag uit de installatiesector wordt ook aan aannemers die (nog) niet over het certificaat (kunnen) beschikken, toegestaan om een warmtepomp of zonneboiler te plaatsen en hiervoor een subsidie aan te vragen bij de netbeheerders (conform artikel 6.4.1/1/1 en 6.4.1/5 van het Energiebesluit). De voorwaarde blijft wel dat voor elke installatie de kwaliteitsvolle uitvoering van de installatie gevalideerd wordt door een persoon die beschikt over een certificaat van bekwaamheid. De mogelijkheid moet dan ook bestaan om bij het vaststellen van onvoldoende kwaliteit, niet enkel het certificaat te kunnen intrekken van aannemers die de installatie zelf uitvoeren, maar ook van deze die het werk van een andere installateur valideren.

Artikel 17, 20, 21 en 22:

De ondersteuning van nuttige groene warmte, restwarmte en biomethaan verloopt via calls/biedprocedures. Per technologie is een maximumbedrag per project vastgelegd. Voor nuttige groene warmte uit biomassa, de benutting van restwarmte en voor de productie van biomethaan is dit 1 miljoen euro, voor projecten voor nuttige groene warmte uit aardwarmte uit de diepe ondergrond is dit 2 miljoen euro.

Indien er toch grotere projecten steun willen aanvragen, is op heden voorzien dat de Vlaamse Regering kan beslissen om af te wijken van het maximum van 1 of 2 miljoen euro, indien het voorziene budget niet volledig benut wordt met de ingediende en goedgekeurde projecten van maximum 1 of 2 miljoen euro. Dit houdt in dat een groot project enkel aan bod komt na alle andere projecten die onder of op het steunmaximum per project blijven. Projectindieners geven evenwel aan dat ze het risico niet willen nemen om in een dergelijk geval grote projecten in te dienen, omdat ze altijd als laatste zullen worden gerangschikt in de sequentie van toekenning van het beschikbare budget. Waar mogelijk, splitsen projectindieners hun project dan eventueel op in uitbreidingen.

In de artikels 7.4.1, 7.5.1, 7.6.1 en 7.7.1, telkens in §1, wordt de voorwaarde voor het afwijken van het maximumbedrag van 1 of 2 miljoen euro aangepast. De Vlaamse Regering moet beslissen over de goedkeuring van deze projecten en deze goedkeuring gebeurt binnen de globale rangschikking van alle projecten binnen de betreffende call op kostenefficiëntie.

Artikel 18:

Het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juli 2016 heeft de mogelijkheid ingevoegd om binnen de call groene warmte uit biomassa steunaanvragen in te dienen voor de bouw van het warmterecuperatiedeel van een afvalverbrandingsinstallatie.

De call groene warmte valt onder artikel 41 van de Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV). Dit artikel behandelt investeringssteun ter bevordering van energie uit hernieuwbare energiebronnen. In de AGVV wordt energie uit hernieuwbare energiebronnen gedefinieerd als "*energie geproduceerd met installaties waarbij uitsluitend van hernieuwbare energiebronnen wordt gebruikgemaakt,*

alsmede het aandeel in calorische waarde van de energie die met hernieuwbare energiebronnen wordt opgewekt in hybride installaties die ook met conventionele energiebronnen werken”.

Aangezien de biologisch afbreekbare fractie van industrieel en huishoudelijk afval ‘biomassa’ uitmaakt en biomassa in de AGVV gekwalificeerd wordt als een ‘hernieuwbare energiebron’ (art. 2, 110 jo. 117 AGVV), heeft dit tot gevolg dat onder art. 41 van de AGVV (*Investeringssteun ter bevordering van energie uit hernieuwbare energiebronnen*) enkel het aandeel dat afkomstig is van de biologisch afbreekbare fractie van industrieel en huishoudelijk afval recht heeft op steun onder de AGVV.

De steun kan dus enkel toegekend worden aan het aandeel van de installatie voor het organisch-biologisch deel van de inputstroom.

Als het organisch-biologisch deel dat gehanteerd wordt binnen de calls groene warmte uit biomassa niet vastgelegd wordt, dan leidt dit tot onzekerheid bij de projectindieners. De projectindieners kan dan niet berekenen welk percentage aan steun aangevraagd moet worden. Het steunpercentage is echter cruciaal in de beoordeling van de projecten. De projecten die voldoen aan de voorwaarden, worden gerangschikt op het aangevraagde steunpercentage. De best gerangschikte projecten worden gesteund tot het voorziene budget is opgebruikt.

Door een toevoeging aan artikel 7.4.2, §1, elfde lid van het Energiebesluit van 19 november 2010 wordt het organisch-biologisch deel in afvalstromen vastgelegd op 47,78%, zoals ook vastgelegd door de Vlaamse Regering voor elektriciteitsproductie in artikel 6.1.10 van het Energiebesluit.

Artikel 26:

In de tabel in bijlage III/3, met betrekking tot de berekening van een specifieke onrendabele top voorgrootschalige projecten, wordt onder punt 3 “Parameters” voor de projectspecifieke categorie zon het aandeel zelfafname vastgelegd. Het aandeel zelfafname bepaalt zeer sterk de opbrengsten uit elektriciteitsproductie, en is moeilijk op lange termijn te voorspellen voor specifieke projecten. Het Energiebesluit voorziet in artikel 6.2/1.7, § 6, dat de onrendabeletoppenberekening voor projecten zonder brandstofkosten (wind en zon) jaarlijks geactualiseerd wordt in functie van de opbrengsten uit elektriciteit. Dit heeft echter minder zin als ook geen rekening gehouden wordt met een eventuele wijziging van het aandeel zelfafname. In de projectinitiatieven die momenteel besproken worden, is het vaak zo dat de zelfafname zou toenemen (naarmate meer bedrijven zich bijvoorbeeld vestigen op een industriegebied). Een regelmatige bijsturing van het aandeel zelfafname bij grote PV-projecten zou er daarvoor kunnen zorgen dat de steun geleidelijk kan afnemen. In de tabel wordt daarom voor de bepaling van de zelfafname niet meer verwezen naar M3.1 (deze waarde blijft steeds behouden voor lopende projecten), maar naar een nieuw punt M3.6 (hier wordt vermeld dat deze waarde geactualiseerd wordt).

Artikel 33:

Aangezien de openbaredienstverplichtingen voor de distributienetbeheerders ter stimulering van het rationeel energiegebruik, met name het verlenen van een premie voor een door een aannemer nieuw geplaatste thermisch zonnecollectorsysteem dan wel voor een nieuw geplaatste warmtepomp (conform artikel 6.4.1/1/1 en 6.4.1/5 van het Energiebesluit), van toepassing zijn op werkzaamheden

met een eindfactuur gedateerd vanaf 1 juli 2017, dienen de wijzigingen aan deze bepalingen eveneens in werking te treden op uiterlijk 1 juli 2017.

Artikel 34:

Artikel 20 van het decreet aangaande warmtenetten van 10 maart 2017 wordt in werking gesteld.

Enkele jaren geleden lag de steun voor kleinschalige PV-installaties aanzienlijk hoger dan voor grotere installaties. Om misbruik te vermijden door het kunstmatig opsplitsen van installaties, werd in het Energiedecreet de voorwaarde ingevoerd dat een installatie maar na 36 maanden kon worden uitgebreid. Ondertussen is de steun voor installaties <10 kW gestopt en hebben grotere installaties binnen de representatieve projectcategorieën vergelijkbare onrendabele toppen. De 36-maandenregel werkt nu dus enkel als een beperking, en kan daarom beter geschrapt worden, zoals bepaald in artikel 20 van het decreet aangaande warmtenetten van 10 maart 2017.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Er werden aan het ontwerp van besluit geen wijzigingen aangebracht die een impact hebben op de begroting van Vlaamse overheid.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Er werden aan het ontwerp van besluit geen wijzigingen aangebracht die een impact hebben op de lokale besturen.

5. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Er werden aan het ontwerp van besluit geen wijzigingen aangebracht die een impact hebben op het personeelskader en de personeelsbudgetten van de Vlaamse overheid.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft technische wijzigingen van de certificaten toekenning en de invoering van biomassa certificatie, van duurzaamheidscriteria voor vaste en gasvormige biomassa en van ILUC-voorwaarden, zoals opgenomen als bijlage 1.

Bart TOMMELEIN

Viceminister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie

Bijlagen:

- het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft technische wijzigingen van de certificaten-toekenning en de invoering van biomassacertificatie, van duurzaamheidscriteria voor vaste en gasvormige biomassa en van ILUC-voorwaarden (bijlage 1);
- het advies van Raad van State nr. 61.117/3 d.d. 7 april 2017 (bijlage 2).